

SKAUTSKÁ NADACE

Jaroslava Foglara

Již více než rok pracuje Skautská nadace Jaroslava Foglara, nadace, kterou založil Junák spolu s několika lidmi vesměs spjatými s českým skautingem. Někteří z nás neměli příležitost seznámit se s Nadací Jaroslava Foglara, jeho posláním a činností, proto jsem se přivítal nabídku, kterou mi z nadace poskytl s br. Pavel Černý - Op. Umožní nám to nejen se o ní něco bližšího dovědět, ale třeba se zúčastnit některého projektu.

Gog

Posláním Skautské nadace Jaroslava Foglara je podporovat mimoškolní výchovu a vzdělávání dětí a mládeže v duchu skautských ideálů, pomáhat jim při rozvoji duševního, tělesného, společenského a duchovního potenciálu.

O skautské nadaci

Skautská výchova za uplynulých devadesát let osvědčila svoji účinnost. Bezpočet mladých mužů a žen dovedla k úspěchům osobním i společenským, k úspěchům měřeným nejen hodnotami materiálními, ale také, a především, hloubkou lidského vztahu, radostí z vykonané práce. U nás veřejnost se skautingem nejvýrazněji seznámil skautský spisovatel Jaroslav Foglar. Prostřednictvím jeho knih i kreslených seriálů, a navzdory mnohdy nepříznivým vnějším okolnostem, se ideál skautského života zachytil v srdcích našich chlapců a děvčat jako touha po správném životě. Tedy po životě pravdivém, tvořivém a užitečném.

V tomto jedinečném odkazu chce pokračovat i „Skautská nadace Jaroslava Foglara“. Vznikla v polovině roku 2002 z iniciativy lidí, kteří věří, že výchova a vzdělání jsou cestou, jak zlepšit tento svět. Jsou přitom přesvědčeni, že právě výchova v duchu skautských ideálů a prostřednictvím skautských metod může tomuto úsilí významně pomoci. Na této myšlence je také založeno poslání nadace.

Proč byla nadace založena?

Podle zákona jsou nadace „sdružení majetku pro dosahování obecně prospěšných cílů“. Také Skautská nadace JF je instituce, která na straně jedné finančně podporuje projekty, které jsou v souladu s jejím posláním, a na straně druhé se snaží získávat finanční prostředky od příznivců skautingu. Skautské ideály přerůstají hranice národního hnutí, a proto po vzoru zahraničních asociací padlo rozhodnutí založit českou nadaci, která by pomáhala Junáku shánět prostředky, aby byl co možná nejvíc finančně nezávislý. Měla by také napomoci zviditelnit Junáka navenek a jeho členům i ostatním dětem pomáhat myslet víc na ostatní a pracovat pro ně, a ne se jen zaměřovat sami na sebe. Měla by být kolečkem, které rozhybe ochotu lidí na cestu dopředu.

Uspořádání nadace

O tom, jaké projekty nadace podpoří, rozhoduje správní rada, jejím úkolem je dobře spravovat majetek nadace. Na její rozhodování dohlíží dozorčí rada. Oproti jiným nadacím má skautská nadace ještě nadační radu, která je především poradním sborem, doporučuje správní radě, co by se mělo zlepšit a podobně. Je také určitým reprezentantem nadace, protože jejími členy jsou významné osobnosti, jako Doc. Ing. Ivan M. Havel, CSc., PhDr. a Doc. RNDr. Helena Illnerová, DrSc., předsedkyně Akademie věd ČR.

Činnost nadace

Nadace dosud vyhlásila tři grantové programy – „Dobré skutky“, grantový program „Fons“ zaměřený na propagaci skautingu na veřejnosti a podporu vzniku nových skautských oddílů a do třetice grantový program „Prasátko“, jenž je zaměřený na hledání nových způsobů vlastního oddílového výdětku. Nadační příspěvky jsou přidělovány pouze na základě psaných projektů. Takže když má oddílový nebo střediskový vůdce nápad nebo akci, kterou by rád uskutečnil, ale nedostává se mu na ni finančních prostředků, může navrhnout projekt a zkusit získat peníze od nadace. Možná psaní projektů vypadá jako byrokracie, ale rozdělování peněz musí být průhledné.

V loňském roce nadace vybrala 30 projektů, které podpořila dohromady částkou přesahující 260 tisíc Kč.

Přehled rozdělených příspěvků	Kč
grantový program Dobré skutky	81 377 Kč
grantový program Fons	162 400 Kč
grantový program Prasátko	22 700 Kč
Celkem	266 477 Kč

GRANTOVÝ PROGRAM „DOBŘÉ SKUTKY“

Chvála dobrých skutků

„Udělej každý den alespoň jeden dobrý skutek!“ To je požadavek, se kterým se setká každý malý skaut či skautka, když přijde do oddílu a začne se rozhlížet po skautském světě. S dobrými skutky se seznámí dříve, než vůbec slyší o skautském zákonu a jeho nárocích. Při snaze o naplňování tohoto hesla nejde jen o to, aby skautík každý den nevědomě vybarvoval okénka dobrých skutků v tabulce Foglarova Modrého života. Naopak, to nejpodstatnější je porozumění smyslu dobrého skutku a pozvolné přijetí myšlenky, že je dobré udělat něco pro druhého a je dobré o to usilovat každý den. Ve svých důsledcích v sobě konání dobrých skutků skrývá přijetí „konání dobra“ za vlastní a samozřejmý životní postoj. Ve skautské výchově je dobrý skutek svorníkem mezi abstraktním světem hodnot a ideálů a zcela konkrétním každodenním životem skautů a skautek.

Pro Skautskou nadaci JF je tento grantový program klíčový. Skautské oddíly se do něj hlásí s akcemi, jejichž cílem je udělat něco dobrého pro druhé. Nadace zpravidla uhradí náklady na materiál, který je pro uskutečnění nezbytný. Ale většinou jde o finančně poměrně málo náročné akce s rozpočtem několika tisíc korun. Za každým uskutečněným projektem je však třeba vidět úsilí dětí a jejich vedoucích, kteří vše ve svém volnu připravili a nakonec uskutečnili. To, co získají, je „jen“ dobrý pocit.

Ukázky podpořených projektů Dobrých skutků

Čištění Botiče

Z cílů projektu: Podpořit vztah dětí z velkoměsta k přírodě pravidelnou péčí o životní prostředí v místě bydliště. Nad Přírodní památkou Meandry Botiče převzalo 35. středisko z Prahy 10 patronát už v roce 1973. Jeden z účastníků letošní akce píše: „V minulých letech jsme pravidelně naplnili odpadky i velké nákladní auto, letos tolik nepořádku kolem Botiče nebylo. Skauti a vlčata začali čistit od hráze přehrady, ostatní od Rybářské bašty. Každá družina si vzala na starost jeden břeh potoka. Práci nám znepříjemňoval dost rozbahněný terén a poměrně velká zima. Nejvíce zabrat nám jako tradičně dalo ústí Košíkovského potoka a hlavně dráty omotané kolem stromů – jakési houpačky nebo lávky. Velkým plusem letos bylo, že nikdo nespadol do vody.“ Nadace přispěla na pořízení potřebného nářadí.

Řešitel: 35. středisko „J. Rady“ Praha 10

Veslák 2001

Z cílů projektu: Vytvořit volně přístupný prostor pro obyvatele města, představit místní středisko Junáka jako instituci schopnou konstruktivní obecně prospěšné činnosti s hmatatelným výsledkem.

„Veslák 2002“ je projekt nymburského střediska "Krahujec". Jmenuje se podle lokality při břehu Labe, kde má středisko ve vyřazených vagónech klubovny. Jeho cílem bylo vybudování mnohoúčelového veřejnosti volně přístupného areálu na místě zarostlého, ladem ležícího pozemku. S využitím principů zážitkové pedagogiky nymburští skauti navrhli a následně vytvořili celý areál: hřiště na míčové hry, dětské hřiště s dřevěnými prvky, dřevěný přístřešek a cvičnou lezeckou stěnu.

Řešitel: středisko „Krahujec“ Nymburk

Ekohra

Z cílů projektu: Vzbudit ekologické cítění v dětech i dospělých. Projekt spočíval ve sběru odpadků z některých znečištěných míst zábavnou a hravou formou - např. se soutěžilo o největší, nejhezčí, nejkurióznější odpaděk apod. Hra měla děti upozornit na to, aby nikdy sami neodhazovaly odpadky a všimaly si okolí – a to se podařilo. Cílem nebylo suplovat roli Technických služeb a město dokonale uklidit – spíše dětem ukázat, kolik práce to dá, přispět ke zlepšení našeho okolí. Hra byla malým aktivním příspěvkem skautů ke dni Země; příští rok uspořádají vsetínští další ročník.

Řešitel: 2. dívčí oddíl, středisko Vsetín

Obnovení Fričovy vyhlídky

Z cílů projektu: vytvořit prostor pro výlety obyvatel Ústí nad Labem, kladně působit na členy střediska - práce pro obec, pro ostatní. Záměrem projektu bylo obnovit Fričovu vyhlídku tak, aby se stala důstojným cílem pro procházky obyvatel města Ústí nad Labem či turistů. K tomu bylo třeba několik věcí: uklidit vyhlídku od odpadků, vysekat náletové křoviny a instalovat na místo lavičky, stolek a informační ceduli. Úklid proběhl hned několikrát, poprvé v dubnu 2002, v říjnu podruhé a potřetí na konci listopadu při instalaci laviček. Místo vyhlídky si někdo pletl se skládkou a pravidelně tam vyvážel odpad. Trend byl ale takový, že při posledním úklidu bylo odpadků zdaleka nejméně. Všechny větší stavební práce se odehrály o posledním listopadovém víkend. Na vyhlídce bylo zničeno křoví na prostoru asi 12 m². Poté byly zapuštěny do betonu lavičky a cedule. Většinu práce provedli roveři z roverského kmene ve spolupráci s některými rodiči.

Řešitel: středisko „Šíp“ Ústí nad Labem – Neštětice

Vánoce v domě s pečovatelskou službou

Z cílů projektu: Potěšit lidi v domovech důchodců, rozvíjet sociální citění dětí. Prachatické skautky na vánoce připravily vánoční besídku, děvčata na schůzkách v klubovně vyrobila dárky, přání, svícny a upekla cukroví. Potom skautky navštívily obyvatele dvou pečovatelských domů, předaly vánoční dárky a také Betlémské světlo. Při této příležitosti si děvčata, společně s obyvateli pečovatelského domu, zazpívala vánoční koledy. Pro druhý domov nacvičila program „Od adventu do Vánoc“ – tři pohádky a několik básní, zazpívala adventní písně a spolu s obyvateli pečovatelského domu zazpívala koledy. Vše doprovázelo flétnové duo. Nakonec předala přání a dárky.

Řešitel: 2. dívčí oddíl Sedmikrásky střediska "Zlatá stezka" Prachatice

GRANTOVÝ PROGRAM „FONS“

Tak jako se prameny pozvolna stékají v řeku, podporuje grantový program Fons (z lat., pramen) různorodé akce, které však mají společné pojítko - rozvoj a propagaci myšlenek skautingu v dnešní společnosti. Každý z projektů je malým pramenem, který si teprve musí razit svou cestu často neznámým a neprozkoumaným terénem. Podoba je velmi pestrá - od rozličných propagačních akcí pro veřejnost, herních odpolední pro děti, zakládání nových skautských oddílů po výzkumné studie či publikace. Očekáváme, že každý z vybraných projektů podníká uskutečnění dalších, jemu podobných a také přispěje ke zviditelnění či prohloubení skautských ideálů.

Projekty realizované v roce 2002 splnily všechny svůj účel, šest projektů tohoto programu bude realizováno v roce 2003. Na veřejnost měl největší dopad olomoucký projekt „Skauti dětem – Divoký západ“ a projekt „Skauting v rozkvětu“ uskutečněný v Přelouči.

Z podpořených projektů:*Skauti dětem - Divoký západ*

Z cílů projektu: Zviditelnit skauting mezi malými dětmi a jejich rodiči, umožnit dětem netradičně prožít dva zářijové dny.

Popis projektu: Akce byla zaměřena na širokou olomouckou veřejnost - v průběhu tří dnů nabídla školním třídám i dětem s rodiči nejrůznější aktivity inspirované životem indiánů. Program byl určen pro děti ze základních škol, které mohly v parku projít skautské indiánské městečko, splnit si 10 zkoušek indiánské zdatnosti na stanovištích, připravených jednotlivými středisky a poznat řadu skautských činností. Na přípravě a průběhu akce se podílelo asi 330 olomouckých skautů. Celkem se podařilo přilákat do Čechových sadů přes 2 300 dětí s doprovodem. Nadační příspěvek byl využit na tisk propagačních materiálů o akci a na materiál pro vytváření indiánských výrobků.

Řešitel: okresní rada Junáka Olomouc

Husinecký skautský oddíl

Z cílů projektu: Podchytit zájem dětí o skauting a založit nový oddíl.

Ve městečku Husinec děti projevíly zájem o skauting, ale žádný skautský oddíl zde nepůsobil. S nadační podporou se podařilo založit skautskou družinu, zárodek budoucího oddílu. Půl roku po založení družiny se její činnosti pravidelně účastní 12 chlapců a s menšími výkyvy dalších pět. Kluci se již zúčastnili letního tábora, na který jeli společně s prachatickými vlčaty. S prachatickým oddílem se účastní i dalších větších akcí.

Řešitel: 1. smečka vlčat a klub oldskautů ze střediska "Zlatá stezka" Prachatice

Jaká je současnost?

V září proběhne na Valašsku jeden z projektů, který nadace podpořila v loňském roce – velká terénní hra s názvem Help. Více než 400 účastníků projde zkouškou svých dovedností při simulované záchrane letadla a záchraně zraněných pasažérů. Hra má motto „zachraň a zvítězíš“.

Jistě jste se setkali s Kronikou čs. skautingu od brněnského skautského historika B. Břečky. Nadace finančně podpořila vydání druhé kroniky s názvem „Skautské hnutí ve světě“. Bohužel se brněnským skautům nepodařilo získat grant od Jihomoravského kraje, takže se nyní nadace snaží získat finance, aby kniha mohla vyjít.

Důležitá informace - letošní uzávěrka přijímání projektů je 15. října. Pokud tedy přemýšlíte o tom podat nějaký projekt, je nejvyšší čas. Formulář můžete získat na ústředí v kanceláři nadace (dveře 412, tel. 234 621 451, Pavel Černý - Op), nebo na webových stránkách www.snjf.cz.

Kontakt na nadaci je Skautská nadace Jaroslava Foglara
Senovážné nám 24, 11647 Praha 1
tel. 234 621 451
Bankovní spojení: GE Capital Bank a.s., číslo účtu 161 936 512/0600
E-mail: snjf@snjf.cz
www.skautskanadace.cz

Jsem rád, že český skauting vzkvétá a pokračuje ve svých tradicích. Pamatuji se, jakou pro mne hrál roli v mém dětství - zejména v období raných 50. let, kdy se skrýval pod různými krycími názvy. Myslím, že skauting je nejlepší způsob, jak v mladé generaci podnítit smysl pro čest, kolegiální vztahy a vztah k přírodě.

Ivan M. Havel
předseda nadační rady

Historie nadace ve stručnosti

- V roce 2000 začíná pracovat přípravný výbor nadace.
- Junák - Svaz skautů a skautek ČR získává grant na založení nadace od European Scout Centenary Fund.
- Prvního listopadu 2001 byla podepsána zakládací Nadační listina. Zřizovateli jsou Junák – Svaz skautů a skautek ČR a lidé spjatí s českým skautingem: Ivo Brzobohatý, Ivan M. Havel, Jaroslav Jičínský, Petr Kratochvíl, Tomáš Řehák a František Šmajcl.
- Na činnost přípravného výboru navázala Správní rada nadace ve složení: Ivo Brzobohatý (předseda), Tomáš Řehák (místopředseda), Petr Kratochvíl, Lenka Svobodová, Ondřej Vanke a Zdeněk Vávra.
- Veškeré podstatné a aktualizované informace o nadaci a podrobnosti o vyhlášených grantových programech včetně ukázkových projektů byly zveřejněny na webových stránkách nadace www.skautskanadace.cz.
- Správní rada nadace vyhlásila první kolo pro přihlášky do grantového programu Dobré skutky a do programu Prasátko, jenž je zaměřený na hledání nových způsobů vlastního oddílového výděлку.
- Od počátku pracuje pro nadaci na pozici tajemníka jako dobrovolník Pavel Černý.
- Správní rada nadace se schází přibližně jednou za měsíc.
- Zázemí pro provoz nadace poskytuje ve svých prostorách ústředí Junáka.
- Dne 9. 5. 2002 byla nadace zaregistrována do nadačního rejstříku vedeného Krajským soudem v Hradci Králové, oddíl N, vložka 182.
- V květnu a v listopadu roku 2002 byla vyhlášena ještě další dvě grantová kola a ke známým programům Prasátko a Dobré skutky přibyl třetí - Fons zaměřený na propagaci skautingu na veřejnosti a podporu vzniku nových skautských oddílů.
- V roce 2002 nadace celkem podpořila 30 projektů částkou přesahující 260 tisíc Kč.

Pokud vás něco zajímá, chcete se dozvědět podrobněji, pak se ptejte přímo nebo zprostředkovaně přes Kmenové noviny. Předpokládáme že podle vašeho zájmu budeme o činnosti nadace informovat.